

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 72 (5)

IZDAN 1 APRILA 1937

PATENTNI SPIS BR. 13162

Ing. Hásek Jaroslav, Praha, Č. S. R.

Zaptivač zatvarača za vatreno oružje.

Dopunski patent uz osnovni patent br. 13148.

Prijava od 6 marta 1936.

Važi od 1 oktobra 1936.

Naznačeno pravo prvenstva od 8 marta 1935 (Č. S. R.).

Najduže vreme trajanja do 30 septembra 1951.

Predmet pronalaska je dalje poboljšanje i usavršenje zaptivačkih koturova prema osnovnom patentu br. 13148. Prema pomenutom osnovnom patentu taj zaptivački kotur je u pravcu prema unutrašnjosti topovske cevi ispupčen ili talasast tako, da pritisak gasova prilikom paljbe prouzrokuje povećanje njegovog prečnika i njegovo naleganje duž obima na zid topovske cevi. Pri tome se taj zaptivački kotur odgovarajući spaja sa barutnom ispunom i istovremeno se sa njome i puni.

Kod predmeta ovoga poboljšanja zaptivački je kotur tako ispunjen, da se manipulacija prilikom punjenja i prilikom izvlačenja posle paljbe ni u čemu ne razlikuje od manipulacije sa jediničnom municijom sa normalnom čaurom metka. Izvođenje prema pronalasku vodi naročito računa o tome, da se ne moraju vršiti nikakve promene na samom vatrenom oružju tako, da se sa jednim te istim oružjem isto tako dobro može upotrebljavati kako stara tako i nova municija.

Prema pronalasku se to postiže time, što se ispod stvarnog zaptivačkog kotura raspoređuje čvrst kotur (najbolje od gvožđa) a ne kotur, koji može da se deformira, i taj čvrsti kotur je najbolje da se izvede kao tačna kopija normalne čaure metka. Usled toga topovska cev neposredno u blizini zatvarača može da se ostavi nepromenjena i izbacivačka sprava za čaure municije deluje takode i kod nove municije, pri čemu se može upotrebiti

proizvoljni sistem zatvarača, koji je određen za rad sa normalnim čaurama metaka.

Pošto je zaptivački kotur talasast odn. ispupčen i pošto svoje zaptivačke osobine dobija tek posle izvesne deformacije, to veza ovoga sa koturom koji se ne deformira mora biti takva, da prilikom paljbe može deformacija da se izvrši bez ikakvih smetnji.

Pojedinosti toga poboljšanog zaptivača zatvarača videće se iz daljega opisa i nacрта na kojima je predmet pronalaska pretstavljen primera radi u nekoliko oblika izvođenja na sl. 1 do 3.

Na sl. 1 pretstavljen je jedan takav oblik izvođenja celoga zaptivača, pri čemu se u topovskoj cevi upotrebljava jedna druga konusna zaptivačka površina, no što je to slučaj kod normalne čaure metka. Na toj slici 2 znači deformišući se zaptivački kotur, dok 9 obeležava čvrsti kotur, koji ne može da se deformira i koji je sa prvim koturom 2 spojen pomoću zavrtnja 10. U pomenutom zavrtnjskom spoju u vidu nastavka 10 može da bude raspoređena upaljačka kapsla 3 i sve to naleže u topovskoj cevi 1. Sa 11 je obeležena izbacivačka sprava.

Na sl. 2 je pretstavljen zaptivač za proizvoljno oružje, koje je udešeno za normalne čaure metkova. U tome je slučaju potrebno da se čvrsti kotur 9 tako pojača u unutrašnjosti topovske cevi 1, da bi deformišući se zaptivački kotur 2

nalegao na onom mestu, koje nij oslabljeno izbacivačkom spravom 11.

Kod oblika izvođenja prema sl. 3 zaptivački je kotur na drugi način talasast, no kod prethodnih primera i obrazuje samo jedan jedini loptasti svod 2. Kao spojno sretsto između toga zaptivačkog kotura 2 i kotura 9, koji se ne deformiše, opet se upotrebljava zavrtnajska zavojnica 17, na unutrašnjem obimu zaptivačkog kotura tako, da ta zavojnica kod povećavanja prečnika zaptivačkog kotura ne smeta njegovoj deformaciji. Da bi zaptivački kotur istovremeno sa čvrstim koturom 9, prilikom izbacivanja, sa sigurnošću napustio topovsku cev, to na mestu obeleženom sa 13 nastaje spoj posle deformacije, kao što se to vidi sa sl. 3. Ovaj nedeformišući se kotur može da bude snabdeven sa otvorom 16 u koji može da zahvata ispad 15 kotura koji može da se deformira i u kome je ispadi 15 smeštena upaljačka kapsla ili i upaljački naboj. Ovakvim rasporedom je potrebna putanja udarnoga čepa svedena na minimum.

Patentni zahtevi:

1) Zaptivač zatvarača za vatreno oružje po osnovnom patentu br. 13148, naznačen time, što između zaptivačke ploče odn. kotura (2), koji se deformiše i između zatvarača naleže čvrsti nedeformišući se kotur (9), koji se preimućstveno izrađuje kao donji deo normalne čaure metka.

2) Zaptivač zatvarača po zahtevu 1, naznačen time, što se čvrsta nedeformišuća se čaura (9) u topovskoj cevi (1) završava tek na onom mestu, koje nije oslabljeno izbacivačkom spravom.

3) Zaptivač zatvarača po zahtevu 1, naznačen time, što je deformišući se kotur (2) snabdeven na njegovom donjem rubu sa unutrašnjim zavojnicama i spoljašnjom šupljinom (13) radi spajanja sa nedeformišućim se koturom (9) pre paljbe i posle paljbe.

4) Zaptivač zatvarača po zahtevima 1 do 3, naznačen time, što je deformišući se kotur (2) snabdeven ispadi (15) za upaljačku kapslu i eventualno za upaljački naboj, koji ispad zahvata u odgovarajući otvor (16) u koji ne deformišući se kotur (9) zahvata

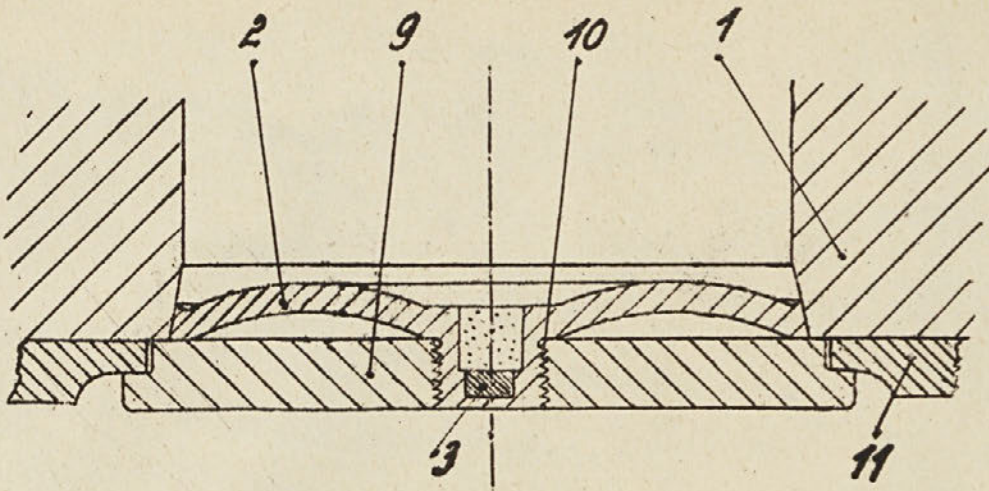

Fig. 1.

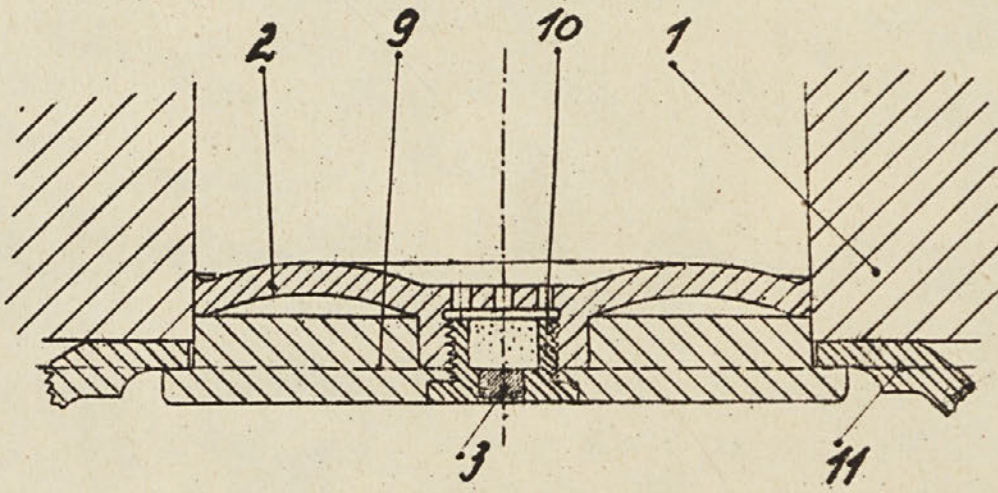

Fig. 2.

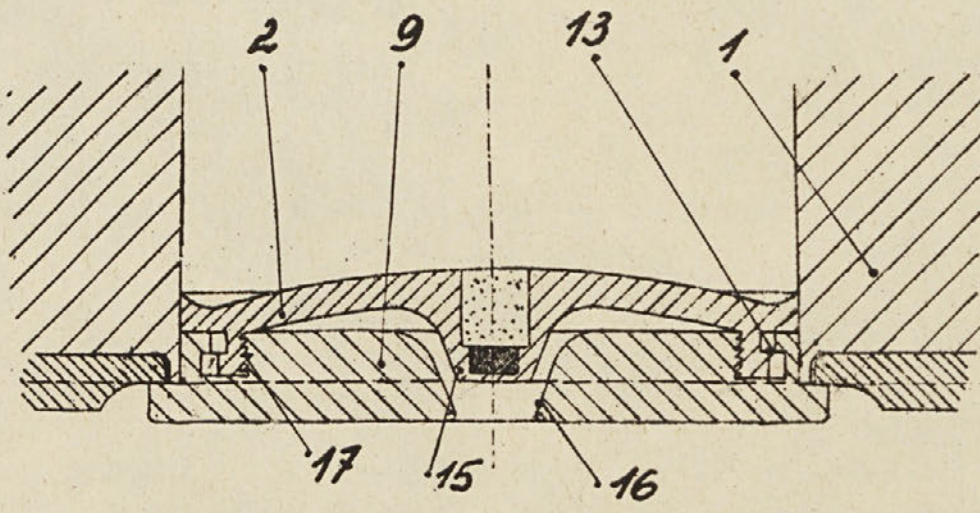

Fig 3.

